

SCHRIFTELIJK ANTWOORD OP SCHRIFTELIJKE VRAAG BUITEN DE RAADSZITTINGEN

2025/005

Indiener: K. Brooks

Datum indiening: 8 januari 2025

Vraag: Dakloosheid Mechelen

Antwoord college

Aantal daklozen (2018-heden)

Dakloosheid is een complex probleem waarbij de loutere term dakloos de lading niet dekt. Er wordt dan ook officieel in heel Europa gesproken over dak- én thuisloosheid waarbij de Europese Ethos typologie gehanteerd wordt als kader. Dit kader geeft de ruime problematiek weer (van effectieve dakloosheid over thuisloosheid tot het wonen in een instabiele tot ontoereikende woonsituatie) Wat breder gaat dan wie effectief op openbaar domein verblijft.

Het meten van deze hele problematiek is al even complex en kan niet zomaar geregistreerd vanuit een gemeente. Het Mechelse opvangmodel is sinds 2018 ook sterk veranderd door de start (eind 2021) van de regionale ketenaanpak (met permanente regionale nachtopvang) - een regionaal samenwerkingsakkoord tussen CAW Boom Mechelen Lier (nu CAW Rivierenland) en alle OCMW's uit de regio Mechelen. Cijfers van opvang tussen 2018 en nu vergelijken, gaat een vertekend en weinig relevant beeld geven.

De enige manier om een duidelijke en omvattende indicatie van dak- en thuisloosheid te hebben in en rond Mechelen is om dit op een wetenschappelijke basis te doen vanuit het Ethos kader en vanuit verschillende en voldoende respondenten. Dit gebeurde voor regio Mechelen in 2022 (dak- en thuislozentelling) en 2023 (analyse telling) gecoördineerd door onderzoekers van de KU Leuven, ondersteund door KBS en de Vlaamse overheid en onder de lokale coördinatie vanuit CAW en Igemo. Die telling volgde op de eerdere tellingen in regio's Limburg en Gent en sindsdien zijn er tellingen geweest in de regio's Brugge, Zuid-West Vlaanderen, de Kempen, Antwerpen en Leuven. Zo ontstaat er stilaan een accuraat beeld van de problematiek in Vlaanderen.

Vanuit die telling zijn er de volgende indicaties voor Stad Mechelen rond dak- en thuisloosheid:

Naar aantal

- De telling registreerde op één nacht 187 mensen gelinkt aan Mechelen als verblijfplaats/ gemeente. Dat geeft voor Stad Mechelen 2,11 dak- en thuislozen per 1000 inwoners. Dit is een ruime indicator: het gaat hier niet enkel om mensen die op straat slapen of in nachtopvang maar evengoed mensen die een instelling verblijven, die slapen bij vrienden of familie, die in een begeleide opvang verblijven, die dreigen uit huis gezet te worden etc.
- Het Mechelse cijfer is het laagste van de centrumsteden die reeds een telling gedaan hebben. We verklaren dit hoofdzakelijke vanuit onze sterke inzet op de preventie van dak- en thuisloosheid en ons lokaal toewijzingsreglement dat de samenwerking tussen onze woonmaatschappij en hulpverlening gestroomlijnd en versterkt heeft.
- Van die 187 getelde mensen was 9% acuut dakloos in de zin dat ze sliepen in de nachtopvang van het CAW of op de openbare ruimte.
- De man-vrouwverhouding specifiek voor Mechelen is niet beschikbaar. In de algemene regionale telling zoals hierboven beschreven is de verhouding 64%man en 36% vrouw. Daarvan is 54,9% is alleenstaande volwassene zonder kinderen, 15,1% alleenstaande met kinderen en 12,8% een koppel met kinderen. In de nachtopvang van het CAW verblijven enkel alleenstaanden of koppels. Er verblijven nooit kinderen in de nachtopvang. Hier zijn geen uitzonderingen op. Voor ouders met kinderen zullen we altijd voor de piste van een doorstroomwoning gaan.

Naar nationaliteit, ook hier vanuit de regionale telling:

- 64,3% heeft de Belgische nationaliteit waarvan 56,7% geboren is in België
- Op de 35,7% die geen Belgische nationaliteit heeft, is 16,3% EU-burger

Naar hulpverlening en opvangcapaciteit

Ook hier is de opvangcapaciteit vanaf de start van de regionale ketenaanpak (winter 2021-2022).

- Binnen de ketenaanpak beschikt het CAW over:
Nachtopvang: sinds 2025 zijn dit 25 bedden voor alleenstaanden
Woonbegeleiding met opvang: 15 bedden, 3 gezinskamers, 7 studiokamers, 2 studio's en 1 gezinswoning
- Vanuit Stad/ OCMW zijn er 45 doorstroomwoningen, allen voor gezinnen in dak-thuisloosheid of crisis gepaard aan zeer intensieve begeleiding vanuit sociale zaken.
- Daarnaast zijn er in Mechelen samenwerkingsverbanden met de integrale jeugdzorg met daarbinnen kleinschalige begeleide woonvormen en cohousing projecten voor jongeren en jongvolwassenen.

Mechelen, 28 januari 2025

Opdracht burgemeester
van 02.12.2024, in toepassing
van artikel 280 decreet lokaal bestuur

Gert Eraerts
algemeen directeur

Rina Rabau Nkandu
schepen

Arthur Orlans
schepen